

Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2020

OP Ryhmä

Sisällys

1	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.....	2
1.1	Johdanto	2
1.2	Hallinnointikoodin noudattaminen ja poikkeamat suosituksista	3
2	Ryhmä- ja konsernirakenne	4
2.1	OP Ryhmä	4
2.1.1	Osuuspankit.....	6
2.1.2	OP-liitot	6
2.1.3	OP Osuuskunta eli keskusyhteisö	7
3	OP Ryhmän vastuullinen toiminta ja luotettava hallinto	7
3.1	Arvot ja vastuullinen toiminta	7
3.2	Luotettavan hallinnon periaatteet	7
3.3	Hallinnon monimuotoisuus	8
4	OP Osuuskunnan hallinto vuonna 2020	9
4.1	OP Osuuskunnan kokous.....	9
4.2	OP Ryhmän nimitystoimikunta	9
4.3	OP Osuuskunnan hallintoneuvosto	10
4.3.1	Hallintoneuvoston kokoonpano 19.3.2020 pidetyn osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaisena ja kokoukset vuonna 2020.....	12
4.4	Hallintoneuvoston valmistelujaokset.....	14
4.4.1	Strategiajaos	15
4.4.2	Palkitsemisjaos.....	15
4.4.3	Osuustoimintajaos.....	15
4.4.4	Hallintoneuvoston nimitystoimikunta.....	16
4.5	OP Osuuskunnan puheenjohtajisto	17
4.6	OP Osuuskunnan hallitus	17
4.6.1	Hallituksen kokoonpano ja kokoukset vuonna 2020	18
4.7	Hallituksen valiokunnat	20
4.7.1	Tarkastusvaliokunta	20
4.7.2	Riskivaliokunta	21
4.7.3	Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta	22
4.8	OP Ryhmän pääjohtaja	22
4.9	OP Osuuskunnan johtokunta	22
4.9.1	Johtokunnan kokoonpano ja kokoukset 2020.....	23
4.10	Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöt.....	25
5	Sisäinen ja ulkoinen valvonta	26
5.1	Sisäinen valvonta	26
5.2	Compliance.....	28
5.3	Riskienhallinta.....	29
5.4	Sisäinen tarkastus.....	30
5.5	Ulkoinen valvonta.....	31
5.5.1	Tilintarkastus	31
5.5.2	Talletuspankkien yhteenliittymän valvonta.....	32
5.5.3	Julkinen valvonta.....	32
6	Taloudellinen raportointiprosessi	32
6.1	Taloudellisen raportoinnin organisointi	33
6.2	Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi.....	33
7	Sisäpiirihallinto sekä sisäpiirirekisterien ja -luetteloiden julkisuus	34
8	Lähipiiriliiketoimia koskevat periaatteet.....	35
9	Tiedonantopolitiikka	36

Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) 2020

1 SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

1.1 Johdanto

OP Ryhmällä on sen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavat ja oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan ryhmän johtaminen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti sekä se, että ryhmän hallintoelimet voivat tehokkaasti valvoa sen johtamista.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) vuodelta 2020 kuvaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää. Luottolaitoksen ja arvopaperin liikkeeseenlaskijan on lain mukaan esitettävä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Tämä OP Ryhmän selvitys koskee OP Osuuskuntaa ja keskusyhteisökonserniin kuuluvia luottolaitoksia lukuun ottamatta OP Ryhmään kuuluvia liikkeeseenlaskijoita OP Yrityspankki Oyj:tä ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:tä (OPA), jotka laativat omat selvityksensä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Niiden selvitykset noudattavat oleellisilta osin OP Ryhmän selvitystä. Lisäksi osuuspankit julkaisevat verkkosivuillaan omat selvityksensä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Tämä selvitys on laadittu luottolaitoslain, vakavaraisuussäätelyn (CRD4/CRR), arvopaperimarkkinalain ja soveltuvien osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2020) mukaisesti. Tarkemmat tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta keskusyhteisö OP Osuuskunnassa löytyvät kohdasta 1.2.

Keskeiset hallintoon liittyvät ajantasaiset tiedot ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi. Selvitys OP Yrityspankki Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > [OP Yrityspankin raportit](#) ja Selvitys OP-Asuntoluottopankin Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > [OP-Asuntoluottopankin raportit](#).

OP Osuuskunnan hallitus käsitteli 9.2.2021 tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Myös OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta on käsitellyt selvityksen.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä. OP Ryhmän tilintarkastaja KPMG Oy Ab on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Tämä selvitys sekä OP Ryhmän tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, toimielinten palkitsemispolitiikka ja -raportti sekä vuosikatsaus ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > [OP:n raportit](#).

Luottolaitoslain ja soveltuvien osin hallinnointikoodin mukainen selvitys OP Ryhmän palkitsemisesta on julkaistu OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi > [Palkitseminen](#).

Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisema pörssiyritysten Hallinnointikoodi 2020 on luettavissa yhdistyksen verkkosivuilla www.cgfinland.fi.

1.2 Hallinnointikoodin noudattaminen ja poikkeamat suosituksista

Vuonna 2020 OP Osuuskunta noudatti Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (2020) siltä osin kuin se soveltuu osuuskuntamuotoiselle finanssiryhmän yhteisölle. OP Ryhmän toimintaan soveltuva erityislainsäädäntö, erityisesti luottolaitostointia koskeva sääntely, sekä OP Osuuskunnan kolmiportainen hallintomalli ja rajattu jäsenkunta (137 jäsenosuuspankia) ovat keskeiset perusteet hallinnointikoodin suosituksista poikkeavalle toimintatavalle. Keskusyhteisön hallintomallista kerrotaan tarkemmin kohdassa 4.

Poikkeamat hallinnointikoodin suosituksista ja perustelut poikkeamille

Suositus	Poikkeamat	Perustelut
1, 2 ja 4	Osuuskunnan kokouksen kutsu liitteineen toimitetaan jäsenille käyttäen OP Ryhmän sisäisiä tiedonvälityskanavia. Osuuskunnan kokouksen pöytäkirja julkaistaan op.fi-internetsivuilla. Muu kokousmateriaali toimitetaan jäsenille käyttäen OP Ryhmän sisäisiä tiedonvälityskanavia.	OP Osuuskunnan jäsenkunta on rajattu, ja kokouksen kutsu liitteineen voidaan toimittaa suoraan kaikille jäsenille.
1, 5, 6 ja 22	Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan. Osuuskunnan kokouksen kokouskutsussa kerrotaan hallintoneuvoston jäsen ehdokkaiden asettamisesta. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan.	OP Osuuskunnalla on kolmiportainen hallintomalli, jossa osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet.
3	Hallintoneuvoston jäsenet ja siihen ehdolla olevat henkilöt ovat osuuskunnan kokouksessa yleensä paikalla. Hallituksesta paikalla ovat ainakin puheenjohtaja ja OP Osuuskunnan toimitusjohtaja (pääjohtaja). Vuonna 2020 kokousjärjestelyt olivat koronaviruspandemian vuoksi poikkeukselliset ja enemmistö osallistui etäyhteyden välityksellä.	Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet, ja hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet. Hallituksen puheenjohtajan ja pääjohtajan läsnäolo varmistaa kyselyoikeuden toteutumisen.
20	Hallintoneuvosto hyväksyy pääjohtajan ja hänen sijaisensa toimitusjohtajan.	Päätöksentekojärjestys on kolmiportaisen hallintomallin mukainen.
23	Hallitus- ja valiokuntapalkkioita ei voida maksaa osakkeina.	OP Ryhmän yhteisöjen yhteisömuoto ja/tai omistusrakenne eivät mahdollista osakeperusteista palkitsemista.
27	OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy luottolaitoslain mukaisen, lähipiiri luotonantoa koskevan ohjeen. Lähipiiri liiketoimet raportoidaan tilinpäätöksen liitetiedoissa IAS24-standardin edellyttämällä tavalla.	Lähipiiri liiketoimien hallinnassa noudatetaan sitovaa sääntelyä.
Raportointivaatimukset	OP Osuuskunta noudattaa hallinnointikoodin raportointivaatimuksia osuuskuntamuotoiselle finanssiryhmän yhteisölle soveltuvin osin.	Poikkeamat koskevat tietoja, joita OP Osuuskunnan osalta ei ole saatavissa, tai joiden esittäminen OP Osuuskunnan yhteisömuoto ja hallintorakenne huomioon ottaen ei ole merkityksellistä (esimerkiksi osakeperusteinen palkitseminen). Katso tarkemmin yllä perustelut poikkeamiselle tietyistä hallinnointikoodin suosituksista.

2 RYHMÄ- JA KONSERNIRAKENNE

2.1 OP Ryhmä

OP Ryhmä on osuustoiminnallinen, vuonna 1902 perustettu finanssiryhmä, jonka muodostavat itsenäiset osuuspankit sekä ryhmän keskusyhteisö tytäryhtiöineen. OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestäväää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Ryhmän toiminta perustuu osuustoiminnallisuuteen; yhdessä tekemiseen ja menestyksen jakamiseen kaikkien kesken. Suomalaisuus on tärkeä osa ryhmän identiteettiä.

OP Ryhmän muodostavat 31.12.2020 tilanteessa 137 jäsenosuuspankkia sekä niiden keskusyhteisö OP Osuuskunta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän toimintaa säätelevät muun muassa laki talletuspankkien yhteenliittymästä, laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista, laki luottolaitostoiminnasta, vakuutusyhtiölaki, sijoituspalvelulaki, osuuskuntalaki ja osakeyhtiölaki.

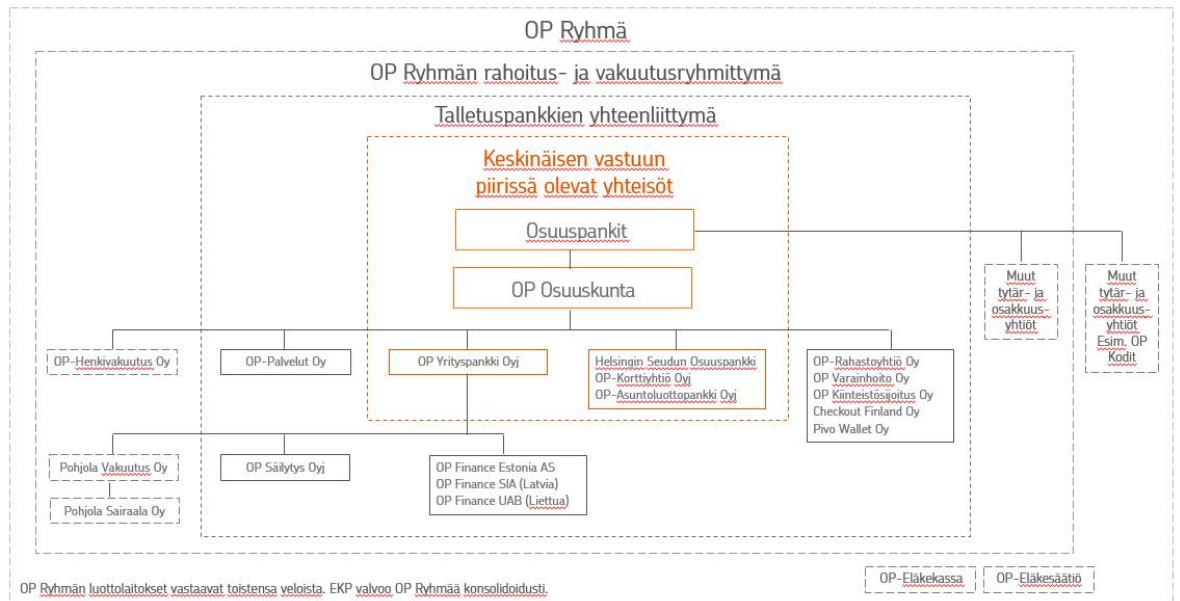
OP Ryhmän rakenne

OP Ryhmä muodostuu kahdesta osasta:

1. talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesta yhteenliittymästä ja
2. muusta OP Ryhmästä.

OP Ryhmän yhteenliittymärakenne

Yhteenliittymän muodostavat:

- yhteenliittymän keskusyhteisö eli OP Osuuskunta
- keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset
- keskusyhteisön jäsenluottolaitokset
- jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset
- sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt omistavat yhdessä yli puolet.

Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta sen selvitystilän estämiseksi ja vastaamaan jäsenluottolaitoksen veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos puolestaan on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena tai toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksella on rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

OP Ryhmän muodostavat:

- yhteenliittymä sekä
- sellaiset yhteenliittymän ulkopuoliset yritykset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yli puolet.

OP Ryhmän laajuus eroaa yhteenliittymän laajuudesta siinä, että OP Ryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimpiä ovat vakuutusyhtiöt, joiden sekä erikoissairaanhoidon palveluja tarjoavan Pohjola Sairaala Oy:n kanssa yhteenliittymä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän.

OP Ryhmän ja sen yhteenliittymän juridista rakennetta on selvitetty tarkemmin OP Ryhmän tilinpäätöksessä, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > [OP:n raportit](#). OP Ryhmä ja yhteenliittymä eivät kumpikaan muodosta kirjanpitolaisissa tarkoitettua konsernia tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua konsolidointiryhmää. Keskusyhteisö laatii talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettua yhteenliittymän ja siihen kuuluvien yhteisöjen määräysvallassa olevien yhteisöjen yhdistellyn tilinpäätöksen.

OP Ryhmän liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin:

- Vähittäispankki (Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yritysassiakkaat),
- Yrityspankki (Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat) sekä
- Vakuutus (Vakuutusasiakkaat).

2.1.1 Osuuspankit

Osuuspankit ovat itsenäisiä, paikallista vähittäispankkitoimintaa harjoittavia talletuspankkeja ja OP Osuuskunnan jäsenluottolaitoksia. Ne tarjoavat henkilö- ja pk-yritysassiakkaalle, maa- ja metsätaloussiikakkaalle sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Pääkaupunkiseudulla vastaavaa vähittäispankkitoimintaa harjoittaa Helsingin Seudun Osuuspankki, joka kuuluu keskusyhteisökonserniin ja jonka hallintomalli poikkeaa muista osuuspankeista.

Yhteisömuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusteisiin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa jäsenten eli omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttävät omistaja-asiakkaista muodostuva edustajisto tai osuuskunnan kokous sekä hallintoneuvosto ja hallitus, joiden kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita.

Osuuspankin hallintorakenne

2.1.2 OP-liitot

OP-liitot ovat jäsenosuuspankkien alueellisia yhteistyöelimiä. Nämä kuusi OP-liittoa varmistavat osuuspankkien yhteistyötä ja keskinäistä kanssakäymistä sekä ylläpitävät ja kehittävät ryhmähenkeä ja ryhmäyhtenäisyyttä. Lisäksi kunkin liiton jäsenpankit tekevät yhteistyötä muun muassa yhteiskuntavastuuseen ja liiton osuuspankkien hallinnon koulutukseen liittyvissä hankkeissa.

OP-liitot nimeävät alueensa ehdokkaat OP Osuuskunnan hallintoneuvostoon sekä muihin OP Ryhmän toimielimiin, joihin OP-liitoilla on oikeus asettaa ehdokkaita.

OP-liiton jäsenpankkien edustajista koostuva kokous valitsee hallituksen edustamaan liittoa ja hoitamaan sen asioita.

2.1.3 OP Osuuskunta eli keskusyhteisö

OP Ryhmän keskusyhteisö on OP Osuuskunta ja sen kotipaikka on Helsinki. Keskusyhteisön jäseninä voivat olla talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen keskusyhteisö on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää keskusyhteisön hallintoneuvosto.

Keskusyhteisön tehtävänä on yhteenliittymän keskusyhteisönä ja OP Ryhmän muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevana yrityksenä edistää ja tukea tasapuolisesti jäsenluottolaitostensa, muiden OP Ryhmään kuuluvien yritysten ja yhteisöjen sekä koko ryhmän kehitystä ja yhteistoimintaa. Tässä tarkoituksessa keskusyhteisö ohjaa ryhmän keskitettyjä palveluja, kehittää ryhmän liiketoimintaa, huolehtii ryhmän strategisesta ohjauksesta ja edunvalvonnasta sekä hoitaa yhteenliittymän keskusyhteisölle ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevalle yritykselle kuuluvat ohjaus- ja valvontatehtävät. Lisäksi keskusyhteisö toimii OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisössä jäsenosuuspankit käyttävät päätösvaltaa osuuskunnan kokouksessa ja sen valitsemissa hallintoneuvostossa.

3 OP RYHMÄN VASTUULLINEN TOIMINTA JA LUOTETTAVA HALLINTO

3.1 Arvot ja vastuullinen toiminta

OP Ryhmälle on määritelty toimintaa ohjaavat ja ryhmän perustehtävää tukevat arvot: ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen.

OP Ryhmä soveltaa toiminnassaan Hyvän liiketavan periaatteita (Code of Business Ethics), jotka sisältävät keskeiset vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien ja hallinnossa vaikuttavien tulee toimia. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä toiminnan vastuullisuutta ohjaavia periaatteita, joista keskeisimmät ovat YK:n Global Compact -aloitteen periaatteet. Vuonna 2019 OP Ryhmä allekirjoitti perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. Lisäksi ryhmän rahasto- ja varainhoitoyhtiöt ovat sitoutuneet YK:n vastuullisen sijoittamisen (UN PRI) periaatteisiin.

Yritysvastuu on kiinteä osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelman on hyväksynyt OP Osuuskunnan hallintoneuvosto, ja se on luettavissa OP:n verkkosivuilla osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Vastuullisuus > [Vastuullisuusohjelma](#). OP Ryhmä raportoi yritysvastuustaan säännöllisesti Global Reporting Initiative (GRI) -ohjeiston mukaisesti.

3.2 Luotettavan hallinnon periaatteet

OP Osuuskunnan hallitus ja hallinnon monimuotoisuutta koskevilta osin hallintoneuvosto ovat vahvistaneet koko OP Ryhmän luotettavan hallinnon periaatteet. Periaatteet koskevat soveltuvin osin kaikkia OP Ryhmän yhteisöjä, jotka voivat tarvittaessa laatia omia, ryhmätason ohjeistusta tarkentavia ohjeitaan.

Luotettavaan hallintoon kuuluu, että OP Ryhmässä kokonaisuutena ja sen yhteisöissä:

- on dokumentoitu organisaatorakenne, jossa valta-, vastuu- ja raportointisuhteet ovat selkeät
- hallintoelimet ovat monimuotoisia; niiden jäsenillä on monipuolisesti osaamista ja kokemusta, sukupuolten ja eri ikäryhmien edustus hallintoelimissä on riittävä ja alueellinen edustavuus toteutuu
- hallintoelimet arvioivat säännöllisesti toimintaansa

- ylimpään ja toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt ovat luotettavia, tehtävään sopivia ja ammattitaitoisia
- eturistiriitatilanteet hallitaan
- riskienhallinta, compliance-toiminta ja sisäinen tarkastus on järjestetty liiketoiminoista riippumattomasti
- palkitsemisen periaatteet tukevat tavoitteiden saavuttamista eivätkä houkuttele ottamaan linjattua riskinottoa suurempaa riskiä taikka kannusta toimimaan eturistiriitoja koskevien periaatteiden vastaisesti taikka johda asiakkaan edun vastaiseen toimintaan
- toiminta on läpinäkyvää ja avointa, ja toiminnan luotettavuuden näkökulmasta olennaiset tiedot julkistetaan
- yritysturvallisuuden, tietosuojan ja tietoturvallisuuden varmistaminen ovat olennainen ja erottamaton osa toimintaa
- toimintoja ulkoistettaessa varmistetaan, että ulkoistettuun toimintaan liittyvä riskienhallinta ja valvonta on järjestetty asianmukaisesti
- henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittaa havaitsemistaan rikkomuksista riippumattomasti kanavaa käyttäen.

3.3 Hallinnon monimuotoisuus

Hallintoelinten kokoonpanoa suunnitellaan pitkäjänteisesti. Tehokas työskentely hallintoelimi-
missä edellyttää, että niissä on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja koke-
musta.

Valmisteltaessa hallintoelinten jäsenten valintaa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoeli-
men kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon muun muassa riittävän monimuotoisuuden yllä-
pitämisessä ja kehittämisessä. Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla
valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja su-
kupuolten sekä eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoelimissä.

Tavoitteena on, että keskusyhteisön ja osuuspankkien hallintoneuvostoissa ja hallituksissa
molemmat sukupuolet ovat edustettuina vähintään suhteessa 60/40 prosenttia. Tavoitteen
seen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja koke-
mukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoelimen jäseneksi asetetaan se, joka
edustaa hallintoelimessä vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Vuonna 2020 keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa oli miehiä 61 pro-
senttia ja naisia 39 prosenttia (vuonna 2019 miehiä 64 prosenttia ja naisia 36 prosenttia),
ja sen hallituksessa miehiä 64 prosenttia ja naisia 36 prosenttia. (Vuonna 2019 hallituksena
toimi keskusyhteisön johtokunta, joka koostui ammattijohtajista. Siinä oli miehiä 62 pro-
senttia ja naisia 38 prosenttia.)

Osuuspankkien hallintoelinten jäsentiedot ovat saatavilla osuuspankkien omilla sivuilla
osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Osuuspankit > [Osuuspankkien
omat sivut](#).

4 OP OSUUSKUNNAN HALLINTO VUONNA 2020

Keskusyhteisön hallintorakenne

OP Osuuskunnan kokous 20.3.2019 päätti OP Osuuskunnan sääntöjen muuttamisesta. Sääntömuutoksen myötä siirryttiin uuteen hallintomalliin 1.1.2020 alkaen. Ennen hallintomalliuudistusta operatiivista päätösvaltaa käytti hallintoneuvoston valitsema, hallituksena toimiva johtokunta, joka koostui ammattijohtajista. Uudessa hallintomallissa OP Osuuskunnalla on hallintoneuvosto, hallitus ja pääjohtaja. Hallitus ohjaa ja valvoo keskusyhteisön ja koko OP Ryhmän toimintaa. Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa, hallituksen valvontavelvollisuutta rajoittamatta, hallituksen ja toimitusjohtajana toimivan pääjohtajan hoitamaa ja vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa. Pääjohtajan tehtävänä on hoitaa keskusyhteisön juoksevaa hallintoa. Keskusyhteisön johtoryhmänä toimii johtokunta, joka avustaa pääjohtajaa keskusyhteisön operatiivisessa johtamisessa.

4.1 OP Osuuskunnan kokous

OP Osuuskunnan ylin päättävä toimielin on osuuskunnan kokous. Varsinainen osuuskunnan kokous mm. vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajan sekä hyväksyy mahdolliset sääntömuutokset. Osuuskunnassa säännöt ovat yhtiöjärjestystä vastaava asiakirja.

Kokouksessa päätösvaltaa käyttävät osuuskunnan jäsenet eli keskusyhteisön jäsenosuuspankkien edustajat.

OP Osuuskunnan varsinainen osuuskuntakokous pidettiin 19.3.2020 ja sen pöytäkirja on luettavissa osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi > [Osuuskunnan kokous](#).

4.2 OP Ryhmän nimitystoimikunta

OP Ryhmän nimitystoimikunnan tehtävänä on muun muassa avustaa hallintoneuvostoa hallintoneuvoston jäsenten ehdollepanoa ja valintaa koskeissa, erityisesti seuraavissa asioissa:

- hallintoneuvoston työskentelylle tarpeellisten tietojen ja taitojen, kokemuksen, monimuotoisuuden ja jäsenyyden vaatiman ajan määrittely sekä jäsen ehdokkaiden kartoittaminen ja arviointi
- hallintoneuvoston monimuotoisuuden ja sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistäminen

- hallintoneuvoston kokoonpanon ja kollektiivisen osaamisen riittävyden ja työskentelyn vuosittainen arviointi
- esityksen tekeminen hallintoneuvoston puheenjohtajistosta ja jäsenten palkkioista.

Toimikuntaan kuuluvat jäseninä kunkin OP-liiton hallituksen puheenjohtaja sekä ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja. Toimikunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivat hallintoneuvoston näihin tehtäviin valitsemat toimikunnan jäsenet, joiden on oltava OP-liittojen hallitusten puheenjohtajia.

Nimitystoimikunnan kokoonpano vuonna 2020 (jäsenet lueteltu seuraavasti OP-liitoittain: puheenjohtaja, 1. varapuheenjohtaja ja 2. varapuheenjohtaja)

Etelä-Suomi: agrologi, maatalousyrittäjä Markus Johansson, johtaja, sähkötekniikan professori Jarmo Partanen ja toimitusjohtaja Juha Korhonen

Itä-Suomi: talousneuvos Matti Niiranen, yrittäjä Pasi Korhonen ja toimitusjohtaja Kari Mäkelä
Länsi-Suomi–Sydkusten: yrittäjä Mauri Kontu, toimitusjohtaja Eero Hettula ja toimitusjohtaja Matti Kiuru

Pohjanmaa–Österbotten: MMM, agronomi Jouko Perälä, suunnittelija Hannu Simi ja toimitusjohtaja Ulf Nylund

Pohjois-Suomi: Kehitysjohtaja Mauri Kauppi, toimitusjohtaja Kari Raappana ja toimitusjohtaja Antto Joutsiniemi

Sisä-Suomi: professori Janne Ruohonen, maanviljelijä Kalle Hankamäki ja toimitusjohtaja Marja-Leena Siuro

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2020 yhden kerran.

4.3 OP Osuuskunnan hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston tehtävänä on muun muassa:

- osuuskuntalain mukaisena yleisenä tehtävänä valvoa, hallituksen valvontavelvollisuutta rajoittamatta, hallituksen ja pääjohtajan vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa
- edistää omistaja-asiakkaiden etua, OP Ryhmän kilpailukykyä, kehitystä ja yhteistointa sekä ryhmäyhtenäisyyttä
- valita hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkionsa
- nimittää toimitusjohtajana toimiva pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen sekä päättää heidän palkka- ja eläke-eduistaan
- valita puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja OP Ryhmän nimitystoimikunnalle ja hallintoneuvoston nimitystoimikunnalle
- antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunto keskusyhteisön ja OP Ryhmän tilinpäätöksestä
- päättää keskusyhteisön jäseneksi ottamisesta, sääntöjen 5 §:ssä tarkoitetun varoituksen antamisesta ja jäsenen erottamista koskevan esityksen tekemisestä osuuskunnan kokoukselle
- arvioida säännöllisesti osuustoiminnallisten arvojen toteutumista OP Ryhmän toiminnassa ja omistaja-asiakkuuden kehitystä
- arvioida säännöllisesti OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa ja seurata sen toteutumista
- hyväksyä OP Ryhmälle toimintaperiaatteet, joilla edistetään hallintoelinten kokoonpanon monimuotoisuutta, sekä tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta hallintoelimissä, ja laatia toimintaperiaatteet, joilla tavoite saavutetaan ja ylläpidetään.

Lisäksi hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka ovat OP Ryhmän kannalta laajakantoisia taikka periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittäviä. Tällaisia ovat ainakin hallituksen päätökset, jotka koskevat:

- OP Ryhmän riskinottohalua, strategiaa ja strategisia tavoitteita
- OP Ryhmän, keskusyhteisön tai keskusyhteisökonsernin toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai niiden organisaation olennaista muuttamista
- keskusyhteisön OP Ryhmään kuuluville yrityksiltä perimien ohjausmaksujen perusteita
- OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmissä noudatettavia periaatteita
- keskinäisen vastuun edellyttämän pankkikohtaisen ohjauksen periaatteita
- omistaja-asiakasetuja koskevia periaatteita
- keskusyhteisön OP Ryhmän keskitettyjä palveluja hoitavien tytäryhteisöjen omistukseen liittyviä strategisesti merkittäviä järjestelyjä, kuten osakkeiden luovuttamista OP Ryhmän ulkopuolisille osakkeenomistajille
- jäsenpankin sääntöihin perustuvan suostumuksen antamista jäsenpankin liiketoiminnan luovuttamiselle tai vastaaville yritysjärjestelyille
- keskusyhteisön sääntöjen muuttamista koskevan esityksen tekemistä osuuskunnan kokoukselle.

Jos hallintoneuvosto ei vahvista edellä mainittua hallituksen päätöstä, sen on palautettava asia hallituksen uudelleen valmisteltavaksi.

OP Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet. OP Osuuskunnan sääntöjä muutettiin 19.3.2020 hallintoneuvoston kokoonpanon osalta. Aiemmin hallintoneuvostossa oli sääntöjen mukaan vähintään 32 ja enintään 36 jäsentä, sääntömuutoksen jälkeen 36 jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan OP-liittojen alueelta siten, että jokaisesta OP-liitosta valitaan kuusi jäsentä, joista neljä on liiton jäsenpankkien hallintohenkilöitä ja kaksi toimitusjohtajia.

Hallintoneuvoston jäseneksi voidaan valita rehelliseksi ja luotettavaksi tunnettu henkilö, jolla ammatillisen kokemuksen perusteella voidaan arvioida olevan edellytykset osallistua tehokkaasti hallintoneuvoston työskentelyyn ja joka täyttää OP Ryhmän nimitystoimikunnan työjärjestyksessä ja muussa sisäisessä ohjeistuksessa asetetut vaatimukset.

Hallintoneuvoston hallintohenkilöjäsenen toimikausi on neljä vuotta ja toimitusjohtajajäsenen kaksi vuotta, luettuna varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymisestä varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymiseen. Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa 19.3.2020 päätettiin, että kaikki hallintoneuvoston jäsenet eroavat tehtävästään sääntömuutoksen siirtymäsäännöksen takia vuoden 2021 varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa, jonka jälkeen heidät voidaan valita uudelleen uusien sääntöjen mukaisille toimikausille.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja vähintään toisen varapuheenjohtajan on oltava henkilö, joka ei ole OP Ryhmään kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja eikä työsuhteessa tällaiseen yhteisöön.

4.3.1 Hallintoneuvoston kokoonpano 19.3.2020 pidetyn osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaisena ja kokoukset vuonna 2020

*Suluissa luottolaitoslain ajankäyttövaatimusten arvioinnissa merkityksellisten johtotehtävien lukumäärä

Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	OP-liitto ja henkilön toimikausi	Asema OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa*	Päätoimi, titteli, koulutus	Hallintohenkilötaustaisen asema osuuspankissa
Alho Timo, 1964, Lappeenranta	Etelä-Suomi, 2018–2021	Jäsen (4)	Toiminnanjohtaja, Lappeenrannan teknillisen yliopiston tukisäätiö, ekonomi, yo-merkonomi	Hallituksen puheenjohtaja, Etelä-Karjalan Osuuspankki Jäsenyys päättynyt 30.11.2020
Arvio Kalle, 1964, Siikajoki	Pohjois-Suomi, 2018–2021	Jäsen (3)	Toimitusjohtaja, Ruukin Osuuspankki, yo-merkonomi, MBA, LKV, APV1	
Hakasuo Päivi, 1971, Huiittinen	Länsi-Suomi – Sydkusten 2020-2021	Jäsen (2)	Hankintapäällikkö, Apeetit Ruoka Oy, filosofian maisteri	Hallituksen puheenjohtaja, Ala-Satakunnan Osuuspankki
Harju Anne, 1969, Salla	Pohjois-Suomi, 2018–2021	Jäsen (3)	Toimitusjohtaja, Sallan Osuuspankki, MMM	
Helin Mika, 1965, Hämeenlinna	Etelä-Suomi, 2020-2021	Jäsen	Toimitusjohtaja, Etelä-Hämeen Osuuspankki	
Hinkkanen Mervi, 1954, Kontiolahti	Itä-Suomi, 2020–2021	Jäsen (2)	Koordinaattori, Karelia ammattikorkeakoulu, restonomi AMK, MBA	Hallituksen puheenjohtaja, Pohjois-Karjalan Osuuspankki
Junttila Juha, 1965, Liminka	Pohjois-Suomi 2020-2021	Jäsen (2)	Professori, Jyväskylän yliopisto, Kauppatieteiden tohtori	Hallituksen puheenjohtaja, Limingan Osuuspankki
Jurmu Taija, 1976, Rovaniemi	Pohjois-Suomi, 2019-2021	Jäsen (4)	Asianajaja, Asianajotoimisto Jurmu, OTM, asianajajatutkinto, HHJ PJ	Hallituksen puheenjohtaja, Pohjolan Osuuspankki
Kaakko Marja-Liisa, 1965, Kalajoki	Pohjanmaa-Ös- terbotten, 2019-2021	Jäsen (2)	Lehtori, Centria-ammattikorkeakoulu, ekonomi, KTM	Hallituksen puheenjohtaja, Kalajoen Osuuspankki
Kietäväinen Seppo, 1959, Juva	Itä-Suomi, 2018–2021	Jäsen (3)	Agrologi	Hallituksen puheenjohtaja, Suur-Savon Osuuspankki
Koivula Olli, 1955, Kitee	Itä-Suomi, 2018–2021	Jäsen (2)	Toimitusjohtaja, Kiteen Seudun Osuuspankki, KTM, agrologi	Jäsenyys päättynyt 31.7.2020
Korkonen Jaakko, 1966, Seinäjoki	Pohjanmaa-Ös- terbotten, 2018–2021	Jäsen (2)	Lehtori, Seinäjoen koulutuskuntayhtymä / Koulutuskeskus Sedu, insinööri (ylempi AMK), opetushallinnon tutkinto	Hallituksen puheenjohtaja, Peräseinäjoen Osuuspankki

Kujala Päivi , 1965, Alavus	Pohjanmaa-Österbotten 2020-2021	Jäsen (2)	MMT, Jatko-opiskelija, hallintotieteiden koulutusohjelma	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Alavuden Seudun Osuuspankki
Kuosa-Kaartti Katja-Riina , 1973, Orimattila	Etelä-Suomi, 2018-2021	Jäsen (3)	KHT-tilintarkastaja, Tilintarkastus Kuosa-Kaartti Oy, KTM	Hallituksen puheenjohtaja, Orimattilan Osuuspankki
Kääriäinen Jukka , 1953, Iisalmi	Itä-Suomi, 2018-2021	Jäsen (2)	Suunnittelija, Kansaneläkelaitos, VTM	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Pohjois-Savon Osuuspankki
Lehtonen Pekka , 1969, Kangasala	Sisä-Suomi 2020-2021	Jäsen (2)	Toimitusjohtaja, Kangasalan Lämpö Oy, Koneautomaatioinsinööri, HHJ	Hallituksen puheenjohtaja, Kangasalan Seudun Osuuspankki
Leppäkoski Sirpa , 1976, Iittala	Sisä-Suomi 2020-2021	Jäsen (2)	Toimitusjohtaja, Luopioiden Osuuspankki, Varatuomari	
Metsä-Tokila Timo , 1968, Naantali	Länsi-Suomi-Sydkusten, 2018-2021	Jäsen (2)	Johtaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus	Hallituksen varapuheenjohtaja, Auranmaan Osuuspankki
Myller Kyösti , 1957, Iloimantsi	Sisä-Suomi, 2018-2021	Jäsen (2)	Toimitusjohtaja, Jämsän Seudun Osuuspankki, merkonomi, MBA	Jäsenyys päättynyt 30.11.2020
Mäkelä Anssi , 1961, Urjala	Sisä-Suomi 2020-2021	Jäsen (2)	Senior Manager, Valmet Technologies Oy, Diplomi-insinööri	Hallituksen puheenjohtaja, Etelä-Pirkanmaan Osuuspankki
Nieminen Juha-Pekka , 1955, Uusikaupunki	Länsi-Suomi-Sydkusten, 2018-2021	Jäsen (2)	Toimitusjohtaja, Lounaisrannikon Osuuspankki, ekonomi, eMBA	
Nikola Annukka , 1960, Kirkkonummi	Etelä-Suomi, 2018-2021	Jäsen (4)	Hallintojohtaja, Konehuone Oy, KTM, ekonomi	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Uudenmaan Osuuspankki
Niskanen Yrjö , 1957, Rantasalmi	Itä-Suomi, 2018-2021	Jäsen (2)	MMT	Hallituksen varapuheenjohtaja, OP Rantasalmi, hallituksen jäsen, Suur-Savon OP-liitto
Nylund Ulf , 1965, Vaasa	Pohjanmaa-Österbotten 2020-2021	Jäsen (3)	Toimitusjohtaja, Vaasan Osuuspankki, Kauppätieteiden maisteri, eMBA, HHJ	Varapuheenjohtaja, Pohjanmaa-Österbotten OP-liitto
Näsi Olli , 1963, Huittinen	Länsi-Suomi-Sydkusten, 2018-2021	Jäsen (3)	Toimitusjohtaja, Satakunnan Osuuspankki, OTK, VT, eMBA	
Pättiniemi Johanna , 1974, Humppila	Länsi-Suomi - Sydkusten 2020-2021	Jäsen (3)	Maatilayrittäjä, MMT, agronomi	Hallituksen puheenjohtaja, Humppilan Osuuspankki, edustajiston jäsen, Helsingin Seudun Osuuspankki
Rajala Tiina , 1963, Kempele	Pohjois-Suomi 2020-2021	Jäsen (3)	Kehitysjohtaja, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Hallintotieteiden maisteri, eMBA, HHJ	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Oulun Osuuspankki
Rosas Salla , 1962, Elimäki	Etelä-Suomi 2019-2021	Jäsen	Toimitusjohtaja, Länsi-Kymen Osuuspankki	

Sahlström Petri , 1971, Oulu	Pohjois-Suomi, 2019-2021	Jäsen (3)	Dekaani, Oulun yliopisto, Oulun yliopiston kauppakorkeakoulu, KTT	Hallituksen varapuheenjohtaja, Oulun Osuuspankki
Sandell Carolina , 1978, Maarianhamina	Länsi-Suomi– Sydkusten, 2019-2021	Jäsen	Yrittäjä, Lina Sandell Ab	Hallituksen jäsen, Andelsbanken för Åland
Saukkonen Timo , 1963, Simpele	Etelä-Suomi, 2019-2021	Jäsen	MMM, Maa- ja metsätalousyrittäjä	Hallituksen jäsen, Etelä-Karjalan Osuuspankki
Sotarauta Markku , 1963, Ylöjärvi	Sisä-Suomi, 2018–2021	Jäsen (2)	Professori, Tampereen yliopisto, HTT	Hallituksen puheenjohtaja, Tampereen Seudun Osuuspankki
Suhonen Timo , 1959, Nivala	Pohjanmaa–Ös- terbotten, 2018–2021	Jäsen (2)	Toimitusjohtaja, Suomenselän Osuuspankki, KTM, eMBA, LKV	
Syrjälä Timo , 1980, Yli-Lesti	Pohjanmaa– Österbotten 2020-2021	Jäsen (2)	Yrittäjä, metsäasiantuntija, metsätaloustaloudeninsinööri	Hallituksen puheenjohtaja, Toholammin Osuuspankki
Takala Pauliina , 1969, Lievestuore	Sisä-Suomi 2020-2021	Jäsen (3)	Toimitusjohtaja, Jyväskylän sotainvalidien asuntosäätiö, yhteiskuntatieteiden maisteri, IAT	Hallintoneuvoston pj, Keski-Suomen Osuuspankki, hallituksen jäsen, Sisä-Suomen OP-liitto
Väänänen Ari , 1973, Maaninka	Itä-Suomi, 2018–2021	Jäsen (3)	Toimitusjohtaja, Maaningan Osuuspankki, OTK, VT	

OP Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa 19.3.2020 erovuorossa olleet Mika Helin ja Mervi Hinkkanen valittiin uudelleen hallintoneuvoston jäseniksi. Uusina jäseninä hallintoneuvostoon valittiin 19.3.2020 Päivi Hakasuo, Juha-Pekka Junttila, Päivi Kujala, Pekka Lehtonen, Sirpa Leppäkoski, Anssi Mäkelä, Ulf Nylund, Johanna Pättiniemi, Tiina Rajala, Timo Syrjälä ja Pauliina Takala.

Tiina Bäckmanin, Terttu Hällforsin, Jaakko Kianderin, Juha Luomalan ja Arto Ylimartimon hallintoneuvoston jäsenyys päättyi 19.3.2020. Henkilöstön edustajilla on hallintoneuvoston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Henkilöstön edustajat vuonna 2020 olivat Miia Korvenoja, Suvi Kostamovaara, Jussi Kulmala, Eija Laurila ja Eero Pulkkinen.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2020 seitsemän kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 98 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > [OP:n raportit](#).

4.4 Hallintoneuvoston valmistelujaokset

Hallintoneuvostolla on kolme valmistelujaosta: strategia-, palkitsemis- ja osuustoimintajaos. Jaokset avustavat hallintoneuvostoa tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Hallintoneuvosto valitsee vuosittain keskuudestaan jaosten varapuheenjohtajat ja jäsenet sekä vahvistaa työjärjestykset. Jaosten puheenjohtajista määrätään niiden työjärjestyksissä. Strategiajaoksen puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja, palkitsemisjaoksen puheenjohtajana hallintoneuvoston ensimmäinen varapuheenjohtaja ja osuustoimintajaoksen puheenjohtajana hallintoneuvoston toinen varapuheenjohtaja.

4.4.1 Strategiajaos

Strategiajaos valmistelee hallintoneuvostossa käsiteltävät asiat, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua, strategiaa ja strategisten tavoitteiden toteutumista taikka OP Ryhmän tai keskusyhteisön toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai organisaation olennaista muuttamista taikka keskusyhteisön OP Ryhmän keskitettyjä palveluja hoitavien tytäryhteisöjen omistukseen liittyviä strategisesti merkittäviä järjestelyjä.

Strategiajaoksen kokoonpano ja kokoukset 2020

Annukka Nikola, puheenjohtaja
Taija Jurmu, varapuheenjohtaja
Kalle Arvio
Mika Helin
Seppo Kietäväinen
Jukka Kääriäinen
Timo Metsä-Tokila
Juha-Pekka Nieminen
Olli Näsi
Saila Rosas
Petri Sahlström
Timo Suhonen

Strategiajaos kokoontui vuonna 2020 viisi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.4.2 Palkitsemisjaos

Palkitsemisjaos seuraa OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän tavoitteiden toteutumista ja valmistelee hallintoneuvostossa käsiteltävät palkitsemisjärjestelmän yleisiä periaatteita koskevat asiat.

Palkitsemisjaoksen kokoonpano ja kokoukset 2020

Markku Sotarauta, puheenjohtaja
Katja Kuosa-Kaartti, varapuheenjohtaja
Timo Alho (30.11.2020 asti)
Päivi Hakasuo
Juha Junttila
Marja-Liisa Kaakko
Päivi Kujala
Pekka Lehtonen
Anssi Mäkelä
Tiina Rajala
Timo Saukkonen
Timo Syrjäjä

Palkitsemisjaos kokoontui vuonna 2020 yhden kerran, ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.4.3 Osuustoimintajaos

Osuustoimintajaos avustaa hallintoneuvostoa sen käsitellessä hallituksen päätöksiä, jotka koskevat omistaja-asiakkuusohjelmaa koskevia päälinjauksia ja omistaja-asiakkaan saamaa

kokonaishyötyä. Lisäksi jaos arvioi ja edistää osuustoiminnallisten arvojen ja lähtökohtien toteutumista OP Ryhmässä sekä arvioi OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa ja seuraa vastuullisuuden toteutumista OP Ryhmän toiminnassa.

Osuustoimintajaoksen kokoonpano ja kokoukset 2020

Ari Väänänen, puheenjohtaja
Jaakko Korkonen, varapuheenjohtaja
Anne Harju
Mervi Hinkkanen
Olli Koivula (31.7.2020 asti)
Sirpa Leppäkoski
Kyösti Myller (30.11.2020 asti)
Yrjö Niskanen
Ulf Nylund
Johanna Pättiniemi
Christina Sandell
Pauliina Takala

Osuustoimintajaos kokoontui vuonna 2020 kaksi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.4.4 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvostolla on nimitystoimikunta, joka toimii luottolaitostoiminnasta annetun laissa tarkoitettuna nimitysvaliokuntana ja jonka lakisääteisenä tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa hallituksen jäsenten ehdollepanoa ja valintaa sekä pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen ehdollepanoa ja nimittämistä koskevissa, erityisesti seuraavissa asioissa:

- hallituksen ja pääjohtajan työskentelylle tarpeellisten tietojen, taitojen ja kokemuksen sekä hallituksen monimuotoisuuden ja jäsenyyden vaatiman ajan arviointi, hallitukseen tarvittavien jäsenten lukumäärän arviointi, hallituksen uusien jäsenten ja pääjohtajan tehtävänkuvien ja vaadittavien valmiuksien määrittely sekä hallituksen jäsen ehdokkaiden ja pääjohtajaehdokkaiden kartoittaminen ja arviointi sekä esityksen tekeminen hallintoneuvostolle hallitukseen valittavien jäsenten lukumäärästä ja hallituksen jäseniksi valittavista henkilöistä sekä pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen nimittämisestä
- hallituksen kokoonpanon ja työskentelyn sekä yksittäisten jäsenten ja pääjohtajan työskentelyn arviointi
- hallituksen monimuotoisuuden ja sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistäminen.
-

Nimitystoimikuntaan kuuluvat jäsenenä hallintoneuvoston puheenjohtaja ja ensimmäinen varapuheenjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä OP Ryhmän nimitystoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Hallintoneuvosto valitsee toimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä vahvistaa toimikunnan työjärjestyksen.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan kokoonpano ja kokoukset 2020

Annikka Nikola, puheenjohtaja
Markku Sotarauta, varapuheenjohtaja
Jarna Heinonen
Mauri Kontu
Matti Niiranen
Jaakko Pehkonen

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2020 kaksi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.5 OP Osuuskunnan puheenjohtajisto

Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista, hallituksen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä pääjohtajasta. Puheenjohtajiston tehtävänä on muun muassa valmistella hallintoneuvoston asialistat yhteistyössä hallituksen kanssa ja valmistella hallintoneuvostolle esitykset OP Ryhmän Gebhard-mitalien ja OP Ryhmän kultaisten kunniamerkkien saajista. Puheenjohtajiston puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtaja.

Puheenjohtajiston kokoonpano ja kokoukset 2020

Annukka Nikola, puheenjohtaja
Markku Sotarauta, varapuheenjohtaja
Jarna Heinonen
Jaakko Pehkonen
Timo Ritakallio
Ari Väänänen

Puheenjohtajisto kokoontui vuonna 2020 kuusi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.6 OP Osuuskunnan hallitus

Hallituksen sääntöihin perustuvana tehtävänä on:

- ohjata keskusyhteisön, keskusyhteisökonsernin, yhteenliittymän ja koko OP Ryhmän toimintaa hallintoneuvoston ohjeiden mukaisesti ja huolehtia keskusyhteisön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osuuskuntalain, luottolaitostoiminnasta annetun lain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain ja muun lainsäädännön ja viranomaisten määräysten ja päätösten mukaisesti, sekä vastata siitä, että keskusyhteisön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty (hallintotehtävä)
- valvoa, että keskusyhteisöä, keskusyhteisökonsernia, yhteenliittymää ja koko OP Ryhmää hoidetaan luotettavasti, tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti, ja että keskusyhteisö, sen tytäryritykset ja yhteenliittymään kuuluvat muut yritykset toimivat niitä koskevan lainsäädännön, viranomaisten määräysten ja päätösten, sääntöjensä tai yhtiöjärjestyksensä sekä hallintoneuvoston ja hallituksen vahvistamien periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti (valvontatehtävä)
- nimittää keskusyhteisölle sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja, riskienhallinnasta vastaava johtaja, compliance-toiminnosta vastaava johtaja sekä pääjohtajalle suoraan raportoivat muut johtajat (pois lukien pääjohtajan sijainen)
- vahvistaa itselleen ja kullekin hallituksen valiokunnalle ja hallituksen mahdollisesti asettamille muille valmisteluelimille työjärjestys sekä valita niille puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet
- päättää sääntöjen 26 §:ssä tarkemmin määrättyllä tavalla lisäosuuksien antamisesta ja lisäpääomaosuuslajeista sekä 27 §:ssä tarkemmin määrättyllä tavalla jäsenosuusmaksujen ja lisäosuusmaksujen palauttamisesta kieltäytymisestä ja kiellon kumoamisesta

- päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen, jollei asia sääntöjen 30 §:n mukaan kuulu osuuskunnan kokouksen päätettäväksi
- päättää osuuskunnan kokouksen koollekutsumisesta ja esitysten tekemisestä osuuskunnan kokoukselle sääntöjen muuttamisesta, taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä ja muista osuuskunnan kokouksen päätettäväksi kuuluvista asioista.

Hallituksen tehtävänä on lisäksi seurata OP Ryhmän toimintaympäristön kehitystä ja OP Ryhmään sovellettavan keskeisen lainsäädännön muutoksia ja niiden vaikutuksia OP Ryhmän toimintaan. Tarkka hallituksen tehtävien kuvaus on hallituksen käyttöönsä hyväksymässä työjärjestyksessä.

Sääntöjen mukaan hallitukseen kuuluu pääjohtaja toimiaikanaan ja 9-13 muuta hallintoneuvoston valitsemaa jäsentä. Säännöissä edellytetään, että hallituksen jäsenistä vähintään neljä on keskusyhteisöstä ja muista OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä riippumattomia. Riippumattomuusarvioinnissa noudatetaan luottolaitoksia sitovaa sääntelyä.

Hallituksen jäseniltä edellytetään heidän tehtäviensä hoidossa tarvittavia tietoja ja taitoja ja riittävää finanssialan tuntemusta. Hallituksen puheenjohtajalla on oltava vähintään 10 vuoden ja muulla hallituksen jäsenellä vähintään viiden vuoden kokemus vaativista liikkeenjohtamisen tehtävistä taikka hallituksen tehtäviin liittyvistä vaativista asiantuntijatehtävistä. Hallituksen jäsenten kelpoisuusehdoista määrätään tarkemmin hallintoneuvoston nimitystoimikunnan työjärjestyksessä.

Hallituksen muiden jäsenten kuin pääjohtajan toimikausi on yksi vuosi; se alkaa heti valintakokouksen jälkeen ja päättyy seuraavaan hallintoneuvoston kokoukseen, jossa valitaan hallitus. Hallituksen jäsenten toimikausi on 1.1.2021 alkaen kalenterivuosi.

Hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Pääjohtajaa tai muuta henkilöä, joka on keskusyhteisöön työ- tai toimisuhteessa, ei voida valita hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.

4.6.1 Hallituksen kokoonpano ja kokoukset vuonna 2020

	Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	Asema OP Osuuskunnan hallituksessa	Päätoimi, titteli, koulutus	Riippumattomuus OP Osuuskunnasta ja OP Ryhmästä
	Jaakko Pehkonen, 1960, Jyväskylä	Puheenjohtaja 1.1.2020 alkaen	Kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto; kauppatieteiden tohtori	
	Jarna Heinonen 1965, Turku	Varapuheenjohtaja / jäsen 1.1.2020 alkaen	Yrittäjyyden professori, Turun yliopiston kauppatieteiden korkeakoulu; kauppatieteiden tohtori	

	Leif Enberg, 1954, Korsnäs	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Hallituksen puheenjohtaja, Oy Mapromec Ab; taloustieteen maisteri, HHJ PJ	
	Jari Himanen, 1962, Mikkeli	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Toimitusjohtaja, OP Suur-Savo; yo-merkonomi, eMBA	
	Kati Levoranta, 1970, Espoo	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Toimitusjohtaja, Rovio Entertainment Oyj; oikeustieteen kandidaatti, LL.M, MBA	Riippumaton jäsen
	Pekka Loikkanen, 1959, Kuopio	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Hallitusammattilainen; kauppatieteiden maisteri	Riippumaton jäsen
	Tero Ojanperä, 1966, Espoo	Jäsen 1.7.2020 alkaen	Yrittäjä, hallitusammattilainen; diplomi-insinööri, tekniikan tohtori	Riippumaton jäsen
	Riitta Palomäki, 1957, Helsinki	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Hallitusammattilainen; kauppatieteiden maisteri	Riippumaton jäsen

	Timo Ritakallio, 1962, Helsinki	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Pääjohtaja, OP Ryhmä, OP Osuuskunnan toimi- tusjohtaja; tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA
	Olli Tarkkanen, 1962, Seinäjoki	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Toimitusjohtaja, Etelä- Pohjanmaan Osuus- pankki; oikeustieteen kandidaatti, eMBA
	Mervi Väisänen, 1963, Sotkamo	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Markkinoinnin lehtori, Kajaanin ammattikor- keakoulu; kauppatietei- den maisteri, HHJ PJ

Hallitus kokoontui vuonna 2020 yhteensä 20 kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > [OP:n raportit](#).

4.7 Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on luottolaitoslain mukaiset tarkastusvaliokunta, riskivaliokunta ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunta, joiden kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään keskusyhteisön säännöissä ja joiden tarkemmista tehtävistä määrätään hallituksen hyväksymässä valiokunnan työjärjestyksessä.

Valiokunnat avustavat hallitusta tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Kuhunkin valiokuntaan kuuluu hallituksen keskuudestaan valitsevat puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä, joista puheenjohtajan ja jäsenten enemmistön, puheenjohtaja mukaan lukien, on oltava riippumaton OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä. Pääjohtajaa ei voida valita valiokuntien jäseneksi.

4.7.1 Tarkastusvaliokunta

Lakisääteisinä tehtävinään tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta taloudellisen raportointijärjestelmän sekä sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuraamisessa ja arvioinnissa, tilintarkastuksen ja tilintarkastajan riippumattomuuden varmistamisessa ja tilintarkastajan valinnan valmistelussa.

Tehtäviensä toteuttamiseksi valiokunta muun muassa:

- valvoo tilinpäätöksen, taloudellista asemaa ja hallintoa koskevan muun julkistetun tiedon sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen ja viranomaisraportoinnin luotettavuutta ja sääntelynmukaisuutta
- valvoo sisäisen tarkastuksen riittävyyttä, toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteiden noudattamista
- arvioi muun sisäisen valvonnan riittävyyttä, toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä niitä koskevien periaatteiden noudattamista taloudellista asemaa koskevan informaation riittävyyden ja luotettavuuden sekä sitä koskevan sääntelyn noudattamisen näkökulmasta
- käsittelee hallituksen päätettäväksi OP Ryhmän tilinpäätösperiaatteet, vakavaraisuuslaskennan periaatteet ja sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet
- valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2020

Riitta Palomäki, puheenjohtaja
 Jarna Heinonen, varapuheenjohtaja
 Pekka Loikkanen (30.6.2020 asti)
 Tero Ojanperä (1.7.2020 alkaen)

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2020 aikana viisi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.7.2 Riskivaliokunta

Riskivaliokunnan lakisääteisenä tehtävänä on auttaa hallitusta varmistamaan, että OP Ryhmällä on käytössä riittävä riskienhallintaprosessi eikä toiminnassa oteta niin suuria riskejä, että siitä aiheutuu vaaraa toiminnan jatkuvuudelle, vakavaraisuudelle, maksuvalmiudelle tai strategian toteutumiselle.

Käytännössä riskivaliokunta muun muassa:

- avustaa hallitusta keskusyhteisön ja koko OP Ryhmän riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että riskistrategiaa noudatetaan
- arvioi, vastaavatko OP Ryhmään kuuluvien yritysten pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat yrityksen liiketoimintamallia ja riskitoleransseja, ja jos näin ei ole, valmistelee hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelman asian korjaamiseksi
- avustaa palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioi, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon yrityksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jaksotuksen ja kertymistodennäköisyyden
- valvoo liiketoiminnan sisäisen valvonnan, riippumattoman riskienhallinnan ja compliance-toiminnan riittävyyttä, toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä niitä koskevien periaatteiden noudattamista.

Riskivaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2020

Pekka Loikkanen, puheenjohtaja
 Leif Enberg, varapuheenjohtaja
 Kati Levoranta

Riskivaliokunta kokoontui vuonna 2020 11 kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.7.3 Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan lakisääteisenä tehtävänä on avustaa hallitusta palkitsemisjärjestelmien hallinnointia ja ohjausta koskevissa päätöksissä. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta linjaa, ohjaa, seuraa ja valvoo henkilöstön palkkauksen ja palkitsemisen kehittämistä koko OP Ryhmässä. Valiokunta myös antaa vuosittain suosituksen osuuspankkien toimivan johdon palkkauksesta ja hallinnon palkitsemisesta. Tarvittaessa valiokunta valmistelee hallitukselle esityksen OP Ryhmään kuuluvan yhteisön palkitsemisen muuttamisesta tai lykkäämisestä esimerkiksi toimintaympäristön poikkeuksellisen muutoksen johdosta.

Edelleen valiokunnan lakisääteisenä tehtävänä on avustaa hallitusta sisäisestä tarkastuksesta vastaavan johtajan, riskienhallinnasta vastaavan johtajan, compliance-toiminnosta vastaavan johtajan sekä pääjohtajalle suoraan raportoivien johtajien valinnassa (pl. pääjohtajan sijainen).

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2020

Jaakko Pehkonen, puheenjohtaja
 Mervi Väisänen, varapuheenjohtaja
 Kati Levoranta
 Riitta Palomäki (30.6.2020 asti)
 Tero Ojanperä (1.7.2020 alkaen)

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuonna 2020 seitsemän kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

4.8 OP Ryhmän pääjohtaja

Pääjohtajan, joka toimii OP Osuuskunnan toimitusjohtajana, tehtävänä on johtaa OP Ryhmää, keskusyhteisöä sekä keskusyhteisökonsernia ja vastata niiden ohjauksesta hallintoneuvoston vahvistaman strategian ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti, vastata ryhmäyhtenäisyydestä sekä johtaa ja kehittää johtokunnan työskentelyä.

Hallintoneuvosto valitsee pääjohtajan ja päättää hänen toimitusuhdeensa ehdoista. Pääjohtajan sijainen nimitetään samassa järjestyksessä kuin pääjohtaja. Pääjohtaja on toimiaikanaan keskusyhteisön hallituksen jäsen.

OP Ryhmän pääjohtajana on toiminut 1.3.2018 alkaen tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA Timo Ritakallio. Pääjohtajan eli toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.1.2020 alkaen maatalous- ja metsätieteiden maisteri, eMBA, liiketoimintajohtaja Olli Lehtilä.

4.9 OP Osuuskunnan johtokunta

Johtokunta toimii keskusyhteisön johtoryhmänä ja pääjohtajan tukena keskusyhteisön ja sen konsernin johtamisessa, strategisten linjausten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan, compliance-toiminnan ja riippumattoman riskienhallinnan toimivuuden varmistamisessa.

Johtokunta huolehtii keskusyhteisön ja sen konsernin kokonaisohjauksesta siten, että tulos- ja muut tavoitteet saavutetaan strategiaa ja toimintaperiaatteita noudattaen. Johtokunta

toimii myös eri toimintojen ja liiketoimintasegmenttien johdon informointi- ja koordinoitielimenä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi johtokunta käsittelee mm. OP Ryhmän strategiaa ja vuosisuunnitelmia sekä niihin liittyviä tavoitteita ja mittareita, merkittäviä investointeja ja yritysjärjestelyjä keskusyhteisökonsernissa ja kehittämisen ja riippuvuudenhallinnan prioriteetteja (QBR-prosessi) sekä hallitukselle esitettäviä asioita.

Johtokunta voi pääjohtajan päätöksellä perustaa toimikuntia ja vahvistaa toimikunnille työjärjestykset, joissa määritellään toimikuntien tehtävät sekä jäsenet tai jäsenten nimeämisvaltuudet. Johtokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut ohjaus- ja compliance -toimikunnan, riskienhallintatoimikunnan, pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan ja yritysvasu-toimikunnan.

4.9.1 Johtokunnan kokoonpano ja kokoukset 2020

Timo Ritakallio, s. 1962
Pääjohtaja, OP Osuuskunnan toimitusjohtaja
Puheenjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2018
Tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA

Olli Lehtilä, s. 1962
Liiketoimintajohtaja, Vakuutusasiakkaat; pääjohtajan sijainen
Johtokunnassa vuodesta 2014
Maatalous- ja metsätieteiden maisteri, eMBA

Vesa Aho, s. 1974
Talous- ja rahoitusjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2018
Kauppatieteiden maisteri

Katja Keitaanniemi, s. 1973
Liiketoimintajohtaja, Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat
Johtokunnassa vuodesta 2018
Tekniikan lisensiaatti

Hannakaisa Länsisalmi, s. 1970
Henkilöstöjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2020
Psykologian tohtori

Juho Malmberg, s. 1962
Teknologia- ja kehitysjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2018
Diplomi-insinööri

Harri Nummela, s. 1968
Liiketoimintajohtaja, Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yrittäjäasiakkaat
Johtokunnassa vuodesta 2014 ja aiemmin vuosina 2007–2010
Oikeustieteen kandidaatti, eMBA

Tiia Tuovinen, s. 1964
Lakiasianjohtaja (Lakiasiat, Compliance, Talousrikollisuuden torjunta, Perintä- ja luotonvalvontapalvelut)
Johtokunnassa vuodesta 2018
Oikeustieteiden kandidaatti, LL.M. Eur.

Lisäksi seuraavat muista keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt osallistuivat tarpeen mukaan johtokunnan kokouksiin:

Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Tuuli Kousa
Tarkastusjohtaja Sakari Lehtinen
Riskienhallintajohtaja Markku Pehkonen
Strategiajohtaja Pekka Puustinen (strategiajohtajan tehtävässä 31.8.2020 saakka)

Johtokunnan jäsenten keskeinen aiempi työkokemus ja keskeiset luottamustehtävät on esitelty OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi > [Pääjohtaja ja johtokunta](#).

Johtokunta kokoontui vuoden 2020 aikana 54 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 94 prosenttia.

4.10 Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöt

Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöissä hallitus vastaa yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tehtävää toteuttaessaan hallitukset ottavat huomioon OP Ryhmän strategiset ja muut OP Osuuskunnan hallintoneuvoston, hallituksen ja pääjohtajan tekemät linjaukset, vahvistamat periaatteet ja ohjeet asioissa, joissa keskusyhteisöllä on velvollisuus tai oikeus koko konsernia koskevien linjausten ja ohjeiden antamiseen.

OP Osuuskunnan hallitus valmistelee ehdotukset keskusyhteisöstä tytäryhtiöiden hallitusten jäseniksi esitettävistä henkilöistä, ja hallintoneuvosto tekee esitykset jäsenosuuspankkeja edustavista jäsenistä merkittävien tytäryritysten hallituksiin. Tämän jälkeen tytäryhtiön hallitus valitaan yhtiöjärjestyksen ja voimassa olevan lainsäädännön määrittelemällä tavalla. Osana omistajaohjausta OP Osuuskunnan hallitus valmistelee myös ehdotukset tytäryhtiöiden toimitusjohtajiksi ennen valintaa. Valinnoissa otetaan huomioon ryhmän eturistiriitojen hallintaa koskeva ohjeistus.

Tytäryhtiöiden hallitusten työjärjestyksissä kuvataan kunkin hallituksen tehtävät. Hallitukset laativat vuosittain toimintasuunnitelman, josta ilmenee kokousaikataulu sekä kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Merkittävimpien tytäryhtiöiden jakautuminen segmenteittäin on kuvattu kohdassa 2.1.

Merkittävien liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet ja toimitusjohtajat 2020:

Yhtiö	Hallitus	Toimitusjohtaja
OP Yritys pankki Oyj	Ritakallio Timo, puheenjohtaja Aho Vesa Saario Olli-Pekka Sorri Pasi Viitanen Jarmo	Toimitusjohtaja: Keitaanniemi Katja Toimitusjohtajan sijainen: Jaatinen Hannu (31.7.2020 asti), Jaulimo Jari (1.8.2020 alkaen)
Helsingin Seudun Osuuspankki	Ritakallio Timo, puheenjohtaja (17.3.2020 asti) Nummela Harri, puheenjohtaja (18.3.2020 alkaen) Bäckman Tiina (11.6.2020 alkaen) Heinonen Sari (11.6.2020 alkaen) Hulkkonen Jukka Leppäluoto Sirpa (11.6.2020 asti) Liukas Linda	Toimitusjohtaja: Viitanen Jarmo Toimitusjohtajan sijainen: Mäkelä Tiina
OP-Asuntoluottopankki Oyj	Aho Vesa, puheenjohtaja Christie Kaisu Iloniemi Lauri	Toimitusjohtaja: Eriksson Sanna Toimitusjohtajan sijainen: Moisio Pekka (30.6.2020 asti), Ruotsalainen Tuomas (1.7.2020 alkaen)

OP-Korttityhtiö Oyj	Nummela Harri, puheenjohtaja Aho Vesa Keitaanniemi Katja Nikula Leena Posio Keijo	Toimitusjohtaja: Huhta Anssi (12.5.2020 asti), Peura Masa (21.9.2020 al- kaen) Toimitusjohtajan sijainen: Jaulimo Jari (20.9.2020 asti), Peltola Heikki (21.9.2020 al- kaen)
Pohjola Vakuutus Oy	Ritakallio Timo, puheenjohtaja Aho Vesa Länsisalmi Hannakaisa (17.9.2020 alkaen) Puustinen Pekka (31.8.2020 asti) Reimasto-Heiskanen Jaana Vilpponen Jani	Lehtilä Olli
OP Varainhoito Oy	Keitaanniemi Katja, puheenjohtaja Aho Vesa Kivimäki Mika Kuvaja Jussi Nummela Harri	Virtala Tuomas
OP-Henkivakuutus Oy	Lehtilä Olli, puheenjohtaja Aho Vesa Hyvönen Raili Puustinen Pekka Ruuhela Jussi	Huttunen Jussi (30.6.2020 asti), Hartikainen Hanna (1.7.- 2.11.2020) Toimitusjohtajan sijainen: Jor- malainen Sami (1.12.2020 al- kaen)
OP-Rahastoyhtiö Oy	Nummela Harri, puheenjohtaja Saariaho Kalle Vanha-Honko Vesa-Matti	Takala Juha

5 SISÄINEN JA ULKOINEN VALVONTA

5.1 Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on jatkuva johdon ja muun henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus niiden tavoitteiden saavuttamisesta, jotka liittyvät toimintoihin, raportointiin ja vaatimustenmukaisuuteen. Se koostuu jatkuvista etukäteen ohjaavista ja jälkikäteen varmentavista tehtävistä ja toiminnoista, joiden tavoitteena on varmentaa toiminnan laatua sekä ohjeiden ja sääntelyn noudattamista. Nämä toimet kohdistuvat kaikkeen toimintaan, myös ulkoistettuihin palveluihin.

OP Ryhmässä OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy ryhmätasoiset sisäisen valvonnan periaatteet, joita noudatetaan kaikissa ryhmän yhteisöissä.

Sisäisen valvonnan tavoitteena OP Ryhmässä on edistää ja varmentaa keskeisten toimintojen:

- strategian ja tavoitteiden toteutumista
- riskien ja vakavaraisuuden hallintaa
- toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta
- taloudellisen ja muun raportoinnin luotettavuutta
- ohjeiden ja sääntelyn noudattamista.

Sisäiseen valvontaan kuuluu kaikki se sisäinen ohjaus, jolla varmistetaan OP Ryhmän toiminnan suuntautuminen kohti asetettuja tavoitteita. Se sisältää kaikki ne toimintatavat, joilla varmistetaan laadukas johtaminen, riskien ennaltaehkäisy ja hallinta, toimintojen kehittäminen, tuloksellisuuden arviointi sekä raportoinnin oikeellisuus ja toiminnan sääntelymukaisuus. Sisäinen valvonta tavoittelee sitä, että johtamisella luodaan edellytykset laadukkaalle toiminnalle.

Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät roolit ja vastuut on jaettu kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäinen puolustuslinja, liiketoiminta ja keskitetyt toiminnot, ovat riskinomistajia ja siten vastuussa vahvistetun riskienhallinnan viitekehyksen – riskilimiittien ja maltillisen riskinottohalun – sekä sisäisen valvonnan periaatteiden noudattamisesta.

Liiketoiminta on ensisijaisessa vastuussa sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja seurannasta omistamissaan prosesseissa. Liiketoiminnassa sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaa ja osa päivittäisiä rutiineja, joilla liiketoiminta varmistaa, että toiminta on tavoitteiden mukaista. Liiketoiminta on vastuussa raportoitavien tietojen oikeellisuudesta ja riittävydestä.

Toisen puolustuslinjan liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot vastaavat sisäisen valvonnan viitekehyksen ylläpidosta ja siihen liittyvien politiikkojen ja menettelyjen toteutuksen seurannasta. Keskusyhteisön riskienhallinta on vastuussa OP Ryhmän riskienhallinnan viitekehyksestä, arvioinnista, seurannasta ja raportoinnista. Keskusyhteisön compliance on vastuussa koko organisaation sisäisten ja ulkoisten sääntöjen noudattamisen varmistamisesta ja seurannasta sekä compliance-riskien johtamisen prosessista.

Kolmas puolustuslinja, liiketoiminnasta ja toisesta puolustuslinjasta riippumaton keskusyhteisön sisäinen tarkastus, suorittaa riippumatonta hallinto-, riskienhallinta- ja valvontaprosesseihin kohdistuvaa sisäistä tarkastusta ja raportoi ryhmän yhteisöjen hallituksille ja

muulle johdolle. Myös ryhmän ulkoiset tilintarkastajat varmentavat osaltaan sisäisen valvonnan toimivuutta.

Jokainen puolustuslinja on vastuussa oman toimintansa sisäisen valvonnan organisoinnista, riittävydestä ja toteutuksesta.

Keskusyhteisön hallinnossa erityisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalla on merkittävä rooli sisäisen valvonnan toimivuuden ja toiminnan sääntelymukaisuuden varmistamisessa, ja sille raportoidaan säännöllisesti sisäisessä valvonnassa tehdyistä havainnoista, liiketoiminnalle annetuista suosituksista sekä suositusten toteuttamisen etenemisestä.

OP Ryhmän yhteisöjen hallitusten tehtävänä on huolehtia siitä, että sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti ja että siinä on otettu huomioon ryhmätasoiset sisäisen valvonnan periaatteet sekä niitä täydentävä keskusyhteisön ohjeistus. Kunkin yhteisön toimitusjohtajan ja toimivan johdon vastuulla on huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta sekä siitä, että työtehtävät on asianmukaisesti eriytetty.

Sisäistä valvontaa täydentää OP Ryhmän yhteisöjen palveluksessa olevien mahdollisuus ilmoittaa riippumattoman kanavan kautta säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta (whistleblowing).

5.2 Compliance

Compliance-riskin hallinta on osa sisäistä valvontaa ja luotettavaa hallintoa ja sellaisena kiinteä osa liiketoiminnan johtamista sekä yrityskulttuuria. Vastuu sääntelyn noudattamisesta ja noudattamisen valvonnasta OP Ryhmän yhteisöissä on ylimmällä ja toimivalla johdolla sekä kaikilla esimiehillä. Lisäksi jokainen OP Ryhmän yhteisöjen palveluksessa oleva henkilö vastaa omalta osaltaan sääntelyn noudattamisesta.

Compliance-toiminto avustaa ylintä ja toimivaa johtoa sekä liiketoimintaa säännösten noudattamattomuuteen liittyvän riskin hallinnassa, valvoo säännösten noudattamista sekä kehittää omalta osaltaan sisäistä valvontaa. Compliance-toiminnan ohjeistuksesta, neuvonnasta ja tuesta OP Ryhmässä vastaa liiketoiminnasta riippumaton keskusyhteisön compliance-organisaatio. Compliance varmistaa sääntelyn noudattamista ja täytäntöönpanoa pääsääntöisesti tekemällä compliance-valvontoja, laatimalla compliance-riskiarvioita sekä osallistumalla uusien tuotteiden ja palveluiden toimintamallien riskiarviointiin. Osuuspankeissa on nimetyt compliance-vastaavat. Osuuspankkien toiminnan sääntelymukaisuutta tukee ensimmäiseen puolustuslinjaan lukeutuva keskusyhteisöön kuuluva Vähittäispankkitoiminnan ohjaus. Lisäksi Osuuspankkien compliance-toimintaa valvoo ja tukee keskusyhteisön compliance-organisaatio. Osaan liiketoimintasegmenttejä on perustettu ensimmäisen puolustuslinjan Risk & Compliance Lead -organisaatio tukemaan liiketoiminnan sääntelymukaisuuden varmistamista ja sisäistä valvontaa.

Compliance-toiminnassa tehdyistä havainnoista raportoidaan säännöllisesti liiketoimintasegmenteille, OP Osuuskunnan johtokunnan ohjaus- ja compliance-toimikunnalle, johtokunnalle sekä hallituksen riski- ja tarkastusvaliokunnille. Compliance-toiminto raportoi lisäksi neljännesvuosittain keskusyhteisökonsernin keskeisten tytäryhtiöiden hallituksille sääntelyn edellyttämistä compliance-asioista mm. keskeisistä compliance-havainnoista, compliance-suosituksista ja niiden toteuttamisen edistymisestä.

Vuoden 2020 aikana jatkettiin OP Ryhmän riskienhallinta- ja compliance-kulttuurin vahvistamista kaikilla tasoilla. Vuoden aikana päivitettiin OP Ryhmän compliance-riskiarvio, joka toimii keskeisenä välineenä compliance-valvontojen ja liiketoiminnan compliance-tuen kohdentamisessa riskiperusteisesti. Lisäksi jatkettiin compliance-toimintamallien kehittämistä ja laajennettiin data-analytiikan hyödyntämistä osana compliance-valvontoja. OP Ryhmässä otettiin käyttöön uusi whistle blowing -ilmoituskanava ja -prosessi tukemaan toiminnan

sääntelymukaisuuden varmistamista. Asiakkaan tuntemiseen liittyvän sääntelyn ja sijoituspalveluiden tarjontaan liittyvän lainsäädännön ja viranomaisohjeiden sekä niihin liittyvien ryhmätasoisien ohjeiden noudattamisen ja prosessien toimivuuden varmistaminen säilyivät edelleen painopistealueina.

5.3 Riskienhallinta

Riskienhallintaan liittyvien tehtävien kannalta tärkein päätöksentekoeelin OP Ryhmässä on OP Osuuskunnan hallitus. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua. Hallituksen riskivaliokunta avustaa hallitusta riskinottoon ja riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa (katso tarkemmin kohta 4.7.2). Johtokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut riskienhallintatoimikunnan, ohjaus- ja compliance -toimikunnan ja pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan, jotka hyväksyvät riskinoton periaatteita ja riskienhallinnan periaatteita tarkentavia riskienhallintaan liittyviä ohjeita ja menettelytapakuvauksia.

OP Osuuskunnan toimivan johdon valmistelemat ja hallituksen asettamat lähtökohdat OP Ryhmän riskienhallinnan järjestämiselle ovat seuraavat:

- Toimiva johto valmistelee liiketoiminnan strategiset valinnat, jotka riskinoton suhteen perustuvat OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistamaan OP Ryhmän riskinoton periaatteet -dokumenttiin (RAS). Riskinoton periaatteissa linjataan ja perustellaan, mitä riskejä ja missä määrin liiketoiminta on valmis ottamaan. Liiketoiminnot ovat veloitettuja toimimaan näiden rajoitteiden puitteissa.
- Toimiva johto päättää työnjaosta riskinoton suhteen. Linjataan, mitä riskejä eri ansaintalogiikkakokonaisuudet (tuote- ja palvelukokonaisuudet) voivat ottaa sekä mahdolliset tarkennukset siitä, mitä riskejä ko. kokonaisuuksien sisällä juridiset yhtiöt ja eri toiminnot voivat ottaa asiakkaita palvellessaan.
- Hallintorakenne luo pohjan sille, että keskeiset toimintaa ohjaavat periaatteet ja niitä tarkentavat politiikat ja toimintaohjeet on valmisteltu ja päätetty asianmukaisesti ja että kutakin toimintaa arvioidaan ja valvotaan sen laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden asianmukaisella tavalla liiketoiminnan oman seurannan lisäksi liiketoiminnasta riippumattomien tahojen toimesta.
- OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmät ovat ryhmän perustehtävän, arvojen ja tavoitteiden mukaisia. Palkitseminen ei saa kannustaa tarpeettomaan riskinottoon eikä asiakkaan edun vastaiseen toimintaan. Compliance ja riskienhallinta ovat mukana palkitsemisen periaatteiden, palkitsemispolitiikan ja palkitsemisjärjestelmien valmistelussa sekä palkitsemisen prosessien valvontamenettelyiden määrittelyssä.
- Keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän periaatteet määrittelevät ja linjaavat keskusyhteisön ja sen jäsenosuuspankkien keskinäisen vastuun edellyttämän pankkikohtaisen ohjausjärjestelmän.
- Lisäksi reunaehtoja toimintatavoille asettavat periaatteet sisäisestä valvonnasta, luotettavasta hallinnosta, hyvistä liiketavoista ja yritysturvallisuudesta.

Merkittävimmät kehityskohteet vuonna 2020

- Riskienhallintaprosessit on järjestetty ansaintalogiikkakohtaisesti, koska tämä selkeyttää riskinoton yhteyttä asiakasarvon tuottamiseen osana tiettyä tuote- tai palvelukokonaisuutta. Tämä on myös edistänyt kriittisten menestystekijöiden tunnistamista sekä riskien ryhmittelyä ansainta- ja seuraamusriskeihin.
- Riskinoton periaatteet (RAS), riskienhallinnan periaatteet (RAF) ja keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän periaatteet (KVP) on uudistettu ja työ on

aloitettu sen varmistamiseksi, että ansaintalogiikkakohtaiset riskinottoa ja sen hallintaa ohjaavat politiikat ja toimintaohjeet asettuvat selkeäksi jatkumoksi näille periaatteille. Näin varmistetaan, että kaikkeen liiketoimintaan liittyy riskienhallinnallisia tekemisiä, sekä saavutetaan jatkuvan parantamisen toimintamalli.

- Eri toimielinten rooleja riskinoton ohjeistuksen, hallinnan ja valvonnan osalta on selkeytetty. Tällä tavoin selkeytetään vastuu riskienhallinnallisten tavoitteiden saavuttamisesta pitäen samalla kiinni kolmen puolustuslinjan mallista.
- Operatiivisia rooleja eri puolustuslinjojen osalta on hiottu ja hiotaan jatkuvasti yhdenmukaisiksi hallinto- ja ohjausjärjestelmän muutosten kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että kaikki osaaminen tulee käytetyksi ja että työnjako on selkeä.

Lisäksi erityisiä kehityskohteita ovat olleet pääomien ja likviditeetin riittävyyden sekä riskien arvioinnin kehittäminen ja erilaiset laadulliset riskienhallinta-asiat.

5.4 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmennus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa OP Ryhmälle ja parantaa sen toimintaa. Keskusyhteisön sisäinen tarkastus vastaa ryhmätasoisesta, riskiperusteisesta sisäisen tarkastuksen suorittamisesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäistä tarkastusta johtaa tarkastusjohtaja, jonka on nimittänyt OP Osuuskunnan hallitus. Tarkastusjohtaja raportoi toiminnasta hallinnollisesti pääjohtajalle ja toiminnallisesti OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, joka perustuu sisäisen tarkastuksen arvioon OP Ryhmän toimintaan liittyvistä ajankohtaisista ja tulevista merkittävistä riskeistä. Toimintasuunnitelma ja sen mahdolliset muutokset käsitellään OP Osuuskunnan johtokunnassa ja hallituksen tarkastusvaliokunnassa, ja sen hyväksyy OP Osuuskunnan hallitus.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan OP Osuuskunnan hallituksen huhtikuussa 2020 vahvistamia Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita (Internal Audit Charter) ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing). Toiminnan ulkoinen laadunarviointi suoritetaan noin viiden vuoden välein. Ulkoinen laadunarviointi suoritettiin syksyllä 2019 ja siinä todettiin, että sisäisen tarkastuksen toiminta on ammattistandardien ja eettisten sääntöjen mukaista.

Vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön tarkastushavaintojen riskiluokittelu perustuen OP Ryhmän yhteiseen riskitaksonomiaan ja tarkastusten riskiperusteista kohdentumista parannettiin tarkastusavaruuteen kohdistuvalla neljännesvuosittain toteutettavalla riskipisteityksellä. Vuoden aikana kehitettiin edelleen ketteriä tarkastusmenettelyjä ja data-analytiikan hyödyntämistä tarkastustyössä ja sen suunnittelussa.

Sisäisen tarkastuksen vuoden 2020 toiminta kohdistui sekä keskusyhteisökonserniin että osuuspankkeihin. Tarkastukset priorisoitiin ja kohdennettiin riskiperusteisesti huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastukset painottuivat eri liiketoiminta- ja tukiprosessien, ulkoistettujen toimintojen ja toiminnan kehittämisen, riskien ja sääntelyn noudattamisen hallinnan sekä kontrollien ja muun sisäisen valvonnan riittävyyden ja toimivuuden arviointiin.

5.5 Ulkoinen valvonta

5.5.1 Tilintarkastus

OP Osuuskunnalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja tarkastaa myös talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun yhdistellyn tilinpäätöksen eli OP Ryhmän tilinpäätöksen. Tilintarkastajan valitsee osuuskunnan kokous.

Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä. OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta järjestää noin viiden vuoden välein eri tilintarkastusyhteisöille tarjouskilpailun (järjestetty viimeksi vuonna 2018 silloisen hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan toimesta), jonka nojalla OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta tekee hallitukselle suosituksen valittavasta tilintarkastajasta. Hallitus tekee tilintarkastajan valintaa koskevan esityksen osuuskunnan kokoukselle.

Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa OP Ryhmän ja siihen kuuluvien yhteisöjen ja alakonsernien kirjanpitoa, sisäistä valvontaa, tilinpäätösten laatimisperiaatteita, johdon tekemiä kirjanpidollisia arviota sekä tilinpäätöksen esittämistapaa ja rakennetta sen varmistamiseksi, että ryhmän ja siihen kuuluvien yhteisöjen tilinpäätökset on laadittu voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja että ne antavat osuuskunnan jäsenille ja muille sidosryhmille oikean ja riittävän kuvan ryhmän taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista. Lisäksi tilintarkastajat antavat säännöllisesti toimialaa koskevan erityissäätelyn perusteella muita lausuntoja.

Hallituksen tarkastusvaliokunta käsittelee ja arvioi tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan liittyvät asiat:

- kuulemalla säännöllisesti tilintarkastajaa
- käsittelemällä ja arvioimalla tilintarkastussuunnitelman ja tilintarkastuskertomukset sekä muut tilintarkastajan antamat olennaiset raportit
- seuraamalla ja arvioimalla tilintarkastusta
- arvioimalla tilintarkastajan riippumattomuutta
- arvioimalla tilintarkastajan oheispalvelujen tarjoamista ja seuraamalla niiden käyttöä
- hyväksymällä tilintarkastajalle annettavat erillistoimeksiannot, jotka ylittävät valiokunnan erikseen asettamat rajat.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on toiminut OP Osuuskunnan tilintarkastajana vuodesta 2002 alkaen ja KHT Juha-Pekka Mylén päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2019 alkaen. OP Osuuskunta -konserniin eli keskusyhteisökonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab ja päävastuullisina tilintarkastajina KPMG Oy Ab:n nimeämät tilintarkastajat. OP Ryhmään kuuluvien jäsenpankkien tilintarkastajina toimii KPMG Oy Ab:n lisäksi muitakin tilintarkastusyhteisöjä ja KHT-tilintarkastajia.

OP Osuuskunta -konserni on käyttänyt KPMG Oy Ab:n neuvontapalveluita pääasiassa lainaohjelmien varmennuskirjeisiin, keskitetyistä palveluista annettuihin ISAE 3402 -varmennuksiin, tulevien IFRS-standardien soveltamiseen sekä veropalveluihin ja -neuvontaan.

Tilintarkastuspalkkiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta perustuvat vuosisuunnitelmaan.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2020 olivat 3,2 miljoonaa euroa (2,6), tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 0,2 miljoonaa euroa (0,1), veroneuvonnasta 0,1 miljoonaa euroa (0,2) ja muista

palveluista 0,5 miljoonaa euroa (0,6). KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut OP Ryhmään kuuluville yhteisöille olivat yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (0,3 (ei sis. alv.)). Suluissa on esitetty vuoden 2019 tiedot.

5.5.2 Talletuspankkien yhteenliittymän valvonta

Talletuspankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisönä toimiva OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset sekä niiden määräysvallassa olevat rahoituslaitokset ja palveluyritykset. Keskusyhteisö OP Osuuskunta ohjaa yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

OP Osuuskunta myös valvoo yhteenliittymän yhteisöjen toimintaa talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetulla tavalla.

5.5.3 Julkinen valvonta

OP Ryhmän luottolaitostoimintaa valvoo Euroopan keskuspankki. OP Ryhmään kuuluvia suomalaisia sijoituspalveluyrityksiä ja vakuutusyhtiöitä valvoo Finanssivalvonta siten kuin rahoitus- ja vakuutusmarkkinoita koskevassa lainsäädännössä on säädetty. OP Ryhmän toimintaa Virossa, Latviassa ja Liettuassa valvovat soveltuvin osin asianomaisten valtioiden valvontaviranomaiset.

6 TALOUDELLINEN RAPORTOINTIPROSESSI

OP Ryhmän talous- ja rahoitusjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon eri osat huolehtivat paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuosikatsausten, puolivuositarkastusten, tilinpäätöstiedotteiden ja vuositilinpäätösten laatimisesta OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen osalta, myös johdon työvälineinä toimivien sisäisten laskelmien, kuten liiketoiminnan tuloksellisuutta kuvaavien kuukausiraporttien tuottamisesta. OP Ryhmän Controller-toiminto tuottaa myös tulosennusteita ja analysoi toteutunutta kehitystä verrattuna ennusteisiin ja raportoi poikkeamista.

Luotettavan taloudellisen raportoinnin perustana ovat osakirjanpidoista ja OP Ryhmän yhteisöjen tiedoista oikein yhdistellyt ryhmätasoiset tiedot.

OP Ryhmän liiketoiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan OP Ryhmän kattavalla taloudellisella raportoinnilla ja riskiraportoinnilla sekä näiden säännöllisellä läpikäynnillä toimivan johdon ja OP Osuuskunnan hallituksen kokouksissa. Taloudellisten raporttien toteumatietoja verrataan suunnitelmiin ja analysoidaan mahdolliset erot, minkä lisäksi arvioidaan kuluvan vuoden sekä pidemmän aikavälin tulospäätelmiä. Kuukausittainen johdon tulos- ja riskiraportti laaditaan joka kuukausi samoilla periaatteilla. Raporttia laadittaessa ja sitä läpikäydessä varmennetaan tuloksen ja raportoinnin oikeellisuutta analysoimalla tulos- ja riskiasemaa sekä poikkeamia tavoitteista.

Ulkoinen raportointi perustuu muun muassa IFRS-standardeihin, osakeyhtiölakiin, luottolaitoslakiin, vakuutusyhtiölakiin, kirjanpitolakiin sekä Finanssivalvonnan standardeihin ja määräyksiin. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä noudatetaan yhtenäisiä periaatteita. OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan vastuulla on standardien, muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien lakien ja viranomaisten kirjanpitomääräysten tulkinta, ohjeistus ja neuvonta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden laadinta ja noudattamisen valvonta. Tarvittaessa tilintarkastajalta hankitaan lausunto valituista periaatteista ja tulkinnoista.

6.1 Taloudellisen raportoinnin organisointi

OP Osuuskunnan hallitus on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Hallitus käsittelee ja hyväksyy OP Ryhmän konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset (ml. puolivuositilinpäätös ja tilinpäätöstiedote).

Eräänä hallituksen tarkastusvaliokunnan laki- ja sääntömääräisenä tehtävänä on avustaa hallitusta taloudellisen raportointijärjestelmän seuraamisessa ja valvomisessa. Tehtäviensä toteuttamiseksi tarkastusvaliokunta valvoo tilinpäätöksen, taloudellista asemaa ja hallintoa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen ja viranomaisraportoinnin luotettavuutta ja sääntelymukaisuutta:

- käsittelemällä OP Ryhmän tilinpäätökset, puolivuosi- ja osavuosikatsaukset sekä OP Ryhmän taloudellista asemaa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä keskusyhteisökonsernin tilinpäätöksen
- arvioimalla hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan vuotuisen selvityksen
- arvioimalla merkittävät tai poikkeukselliset liiketapahtumat ja niitä koskevat johdon arviot
- arvioimalla tilinpäätöksen ja puolivuosi- ja osavuosikatsauksen laatimisprosessin sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen raportoinnin ja viranomaisraportoinnin prosessien tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä prosesseissa käsiteltävien tietojen riittävyttä ja luotettavuutta
- kuulemalla säännöllisesti compliance-toiminnosta vastaavaa henkilöä
- perehtymällä OP Ryhmän toimintaa valvovien viranomaisten tarkastuskertomuksiin ja muihin raportteihin ja arvioimalla niiden edellyttämiä toimia
- arvioimalla, miten lakeja, asetuksia ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita sekä valvontaviranomaisten vaatimuksia noudatetaan
- seuraamalla toimintaan liittyvän sääntelyn kehittymistä
- valvomalla, että johto reagoi havaittuihin puutteisiin sisäisen valvonnan toimivuudessa, non-compliance-havaintoihin sekä sisäisen tarkastuksen suosituksiin.

Toimitusjohtaja vastaa osuuskuntalain mukaan siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. OP Ryhmän taloudellisesta raportoinnista vastaa OP Osuuskunnan Talous ja keskuspankki -toiminto.

Julkistettavien tilinpäätöstietojen ja osavuosikatsausten (ml. puolivuositilinpäätös ja tilinpäätöstiedote) laatiminen on keskitetty liiketoiminnoista riippumattomasti. Raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti OP Ryhmän yhteisiä järjestelmiä. Ulkoiseen ja sisäiseen laskentaan liittyvät operatiiviset tehtävät on myös keskitetty.

6.2 Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta arvioivat lakisääteisesti tilintarkastajat. Tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa yhtiön ja sen konsernin kirjanpitoa, tilinpäätöksiä ja hallintoa sen seikan varmistamiseksi, että tilinpäätökset on laadittu voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja ne antavat omistajille ja muille sidosryhmille oikean ja riittävän kuvan yhtiön ja sen konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Sisäinen tarkastus arvioi tekemissään prosessien tarkastuksissa soveltuvin osin myös taloudellisen raportoinnin toimivuutta ja riittävyttä ja raportoi tekemistään tarkastuksista toimivalle johdolle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Osana riippumatonta taloudellisen raportoinnin arviointia varsinaista tilintarkastusta täydentäen tilintarkastajat tarkastavat keskitettyjen toimintojen kontrollien suunnittelua ja toimivuutta kansainvälisen ISAE 3402 -varmennustoimeksiantostandardin mukaisesti. Tästä erillistarkastuksesta tilintarkastajat raportoivat erikseen standardin mukaisesti.

OP Ryhmän tilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-standardien mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2020.

OP Ryhmä otti käyttöön vuonna 2020 seuraavat standardit ja tulkinnot:

- OP Ryhmä otti käyttöön Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistuksen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta (Ohjeet maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta asetuksen (EU) N:o 575/2013 178 artiklan mukaisesti: EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06). Ohjeistuksella harmonisoidaan eurooppalaisten pankkien käyttämä asiakkaiden maksukyvyttömyyden määritelmä.
- Standardeihin IFRS 3, IAS 1 ja IAS 8 tehdyt muutokset tulivat voimaan 1.1.2020.
- IFRS 16 -standardimuutos koskien vuokrasopimusten muutoksia ja vuokrasopimuksille myönnettyjä vuokrahelpotuksia, jotka johtuvat suoraan koronaviruspandemiasta ja koskevat vuokria, jotka olisivat tulleet maksettaviksi viimeistään 30. kesäkuuta 2021. Standardimuutos astui voimaan 1.6.2020 ja se koskee vain vuokralleottajia. Vuokralleottajana OP Ryhmä ei ole hakenut vuokrasopimuksilleen vuokramaksuun liittyviä helpotuksia.

7

SISÄPIIRIHALLINTO SEKÄ SISÄPIIRIREKISTERIEN JA -LUETTELOIDEN JULKISUUS

OP Ryhmän sijoituspalvelua tarjoavilla yhteisöillä, kuten talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksilla, on sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeistus osana OP Ryhmän sisäpiiriohjeistusta. Ohjeet sisältävät määräyksiä sisäpiiritiedosta, kielletystä sisäpiiritiedon käytöstä ja ilmaisemisesta, sisäpiiritiedon julkistamisesta, julkisista sisäpiirirekistereistä, ei-julkisista sisäpiiriluetteloista, johtohenkilöiden luetteloista sekä liiketoimien ilmoittamisesta ja julkistamisesta, sisäpiiriläisiä koskevista kaupankäyntirajoituksista sekä sisäpiirihallinnosta. Lisäksi ohjeissa käsitellään vaikuttavassa asemassa olevia henkilöitä koskevia rajoituksia ja rajoitusten noudattamista koskevan valvonnan järjestämistä.

Lisäksi OP Ryhmässä arvopaperien liikkeeseenlaskijana toimivilla OP Yrityspankki Oyj:llä ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:llä on erillinen sisäpiiri- ja kaupankäyntiohje liikkeeseenlaskijaroolissa toimimisesta. Näillä yhtiöillä on rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijan johtohenkilöiden sisäpiiriluettelot. Lisäksi henkilöt, joilla katsotaan olevan jatkuva pääsy kaikkeen OP Yrityspankki Oyj:n liikkeeseen laskemiin arvopapereihin liittyvään sisäpiirintietoon, kuuluvat OP Yrityspankki Oyj:n pysyvään ei-julkiseen sisäpiiriluetteloon.

Sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeet perustuvat muun muassa arvopaperimarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön kuten Markkinoiden väärinkäyttöasetukseen, Finanssivalvonnan antamaan sääntelyyn sekä Nasdaq Helsingin pörssi-yhtiöiden sisäpiiriohjeeseen ja Finanssiala ry:n jäsenyhteisöjen kaupankäyntiohjeeseen.

Ohjeiden tarkoituksena on edistää arvopaperimarkkinoilla toimivien luottamusta OP Ryhmän, OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n toimintaan.

OP:n Lakiasiat ylläpitää OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen julkisia sisäpiirirekistereitä, vaikuttavassa asemassa olevien rekistereitä sekä arvopaperien liikkeeseenlaskijoina toimivien OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n johtohenkilöiden luetteloita sekä OP

Yrityspankki Oyj:n osalta yrityskohtaista pysyvää sisäpiiriluettoa. Sisäpiirirekistereiden ylläpito on järjestetty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän SIRE-järjestelmän sekä OP Ryhmän SIPI-järjestelmän kautta.

OP Ryhmään kuuluvat yhtiöt pitävät tarvittaessa itse hankekohtaisia sisäpiiriluettoja.

OP Ryhmän jäsenpankkien toimintaan luottolaitoksena kuuluu osallistuminen asiakkaiden tekemiin arvopaperikauppoihin tai muihin arvopapereita koskeviin järjestelyihin. Jäsenpankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt voivat saada myös rahoitusjärjestelyjen yhteydessä tai osana pankin muuta tavanomaista toimintaa asiakasyrityksiä koskevia sisäpiiritietoja. Muun muassa mainituista syistä jäsenpankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt ovat laissa tarkoitettua sisäpiirisäätelyn alaisia.

Sisäpiiriasioista järjestetään säännöllisesti koulutusta. Koulutus ajoitetaan erityisesti sisäpiiriohjeistuksen muutostilanteisiin.

Jokaisella on oikeus tutustua julkiseen sisäpiirirekisteriin ja saada rekisterin tiedoista otteita ja jäljennöksiä kulujen korvaamista vastaan. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia. Muiden kuin julkisten sisäpiirirekistereiden, kuten vaikuttavassa asemassa olevien rekisterin, pysyvän sisäpiiriluetelon tai hankekohtaisten sisäpiirilueteloiden sisältämät tiedot eivät ole julkisia. Otteita ja jäljennöksiä julkisesta sisäpiirirekisteristä voi tilata OP:n Lakiasiat, Henkilö- ja pk-yritysassiakkaiden varallisuudenhoidon juridiikka -yksiköstä. Yksilöidyt tietojenluovutuspyynnöt pyydetään toimittamaan kirjallisesti osoitteella:

OP Lakiasiat
Henkilö- ja pk-yritysassiakkaiden varallisuudenhoidon juridiikka
PL 1068
00013 OP

8 LÄHIPIIRILIIKETOIMIA KOSKEVAT PERIAATTEET

OP Ryhmässä noudatetaan luottolaitoslain, osakeyhtiölain ja IAS 24-standardin (ml. Valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä kirjanpitoasetus) mukaista lähipiiriliiketoimia koskevaa sääntelyä.

OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt OP Ryhmää koskevat lähipiiriluoantonantoa ja -sijoituksia koskevat periaatteet, joita noudatetaan OP Ryhmän yhteisöistä OP Yrityspankki Oyj:ssä, OP-Asuntoluottopankki Oyj:ssä, OP-Korttiyhtiö Oyj:ssä, OP Varainhoito Oy:ssä ja osuuspankeissa.

OP Ryhmässä on määritelty lähipiiri ja lähipiiriliiketoimet luottolaitoslain ja osakeyhtiölain mukaisesti sekä valtiovarainministeriön asetuksen ja kirjanpitoasetuksen viittaussäännöksen perusteella IAS24-standardin mukaisesti. Lähipiiriin kuuluvien osapuolten tiedot rekisteröidään erilliseen rekisteriin, johon merkitään näistä henkilöistä ja yhteisöistä yksilöintitiedot ja lähipiiriin kuulumisen peruste. Lähipiiriliiketoimista pidetään kirjaa ja lähipiiriluettoja ja -sijoituksia koskeva päätöksentekomenettely on määritelty. Yhtiöiden hallitukset ovat vahvistaneet lähipiiriluoantonantoa ja -sijoituksia koskevan ohjeen yhteydessä yhtiössä sovellettavat päätöksentekovaltuudet näiden luottojen ja sijoitusten osalta. Lähipiiriluoatot ja -sijoitukset hyväksytään joko hallituksessa tai hallituksen antaman valtuutuksen perusteella erikseen määritellyssä päätöksentekoelimessä. Hallituksen päätöstä edellytetään aina, mikäli lähipiiriluettoa tai -sijoitusta ei myönnetä tavanomaisin luottoehdoin.

Yhtiöt saavat säännöllistä raportointia lähipiiriluoista ja -sijoituksista, ja niitä valvotaan vuosittain compliance-valvontana. Luottolaitosten compliance-toiminnasta vastaavat henkilöt raportoivat lähipiiriluoja ja -sijoituksia koskevista valvontahavainnoista luottolaitosten hallituksille vuosittain. Havainnoista raportoidaan lisäksi keskusyhteisön compliance-organisaatiolle.

OP Ryhmän yhteisöt raportoivat tilinpäätöksen liitetiedoissa IAS 24-standardin mukaiset lähipiiriliikeytoimet.

9

TIEDONANTOPOLITIikka

OP Osuuskunnan tytäryhtiöt OP Yrityspankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj (OPA) vastaavat OP Ryhmän varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin ohella tai sijaan Euronext Dublinissa, London Stock Exchangessa, SIX Swiss Exchangessa tai muissa arvopaperipörseissä. OP Yrityspankki Oyj on myös laskenut liikkeeseen listaamattomia joukkovelkakirjalainoja ja/tai sijoitustodistuksia Suomen, Englannin ja Japanin markkinoille.

OP Ryhmä, OP Yrityspankki Oyj ja OPA noudattavat tiedonantopolitiikassaan lainsäädäntöä, asetuksia sekä muuta sitovaa sääntelyä, Nasdaq Helsingin sekä soveltuvin osin muiden pörssien sääntöjä sekä Finanssivalvonnan ja Euroopan Arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) määräyksiä ja ohjeita. Edellisten lisäksi OP Ryhmän viestinnässä huomioidaan Corporate Governance -ohjeistus ja ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Business Ethics).

OP Osuuskunnan johtokunnan 11.2.2019 ja OP Yrityspankki Oyj:n hallituksen 12.2.2019 ja OPA:n hallituksen 13.2.2019 hyväksymää tiedonantopolitiikkaa (disclosure policy) sovelletaan joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoiden (OP Yrityspankki Oyj ja OPA) ja OP Ryhmän tiedottamisen toimintaperiaatteisiin ja -tapoihin.

OP Osuuskunnan tehtävänä on huolehtia myös OP Yrityspankki Oyj:n ja OPA:n osalta lainmukaisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamisesta, jakelusta ja saatavilla pidosta. Tytäryhtiöt raportoivat ja julkaisevat erikseen omat osavuositoksensa, toimintakertomuksensa ja tilinpäätöksensä. OP Osuuskunta tiedottaa muista tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista tytäryhtiöiden puolesta ja nimissä. Käytännössä tiedotteet annetaan tällöin OP Ryhmän ja liikkeeseenlaskijan nimissä. Tiedottaminen arvioidaan OP Yrityspankki Oyj:n ja OPA:n liikkeeseen laskemien arvopapereiden osalta liikkeeseenlaskijakohtaisesti. Vastuu liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuuden täyttamisestä on kullakin liikkeeseenlaskijalla.

Tiedonantopolitiikassa on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet ja -tavat, joiden mukaisesti OP Ryhmä ja liikkeeseenlaskijat kommunikoivat pääomamarkkinoiden osapuolien ja muiden sidosryhmien kanssa. Poliitiikassa kuvataan lisäksi lainmukaisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamista, jakelua ja saatavilla pitoa. OP Ryhmä arvioi ryhmän tiedonantopolitiikan johdonmukaisuutta, toimivuutta ja riittävyyttä säännöllisesti vähintään vuosittain.

OP Ryhmän viestinnän tehtävänä on edistää ryhmän liiketoimintaa välittämällä oikeaa tietoa ryhmän tavoitteista ja toiminnasta kaikille sidosryhmille. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän tavoitteena on tukea ryhmän strategiaa ja liiketoiminnallisia tavoitteita sekä rakentaa ja ylläpitää osaltaan vahvaa ja vastuullista yrityskuvaa ja edistää ryhmän yhteistoimintaa. Sekä ulkoinen että sisäinen viestintä ovat tosiasioihin pohjautuvia ja antavat oikean kuvan esitettävistä asioista.

Tiedonantopolitiikka on julkaistu internetsivuilla www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > [Viestintä- ja tiedonantopolitiikka](#).